

det, der kan udtrykkes ved selve det Beløb, som behøves til Anskaffelse af Flyvemaskiner i Øjeblikket og til Bygning af de Hangarer, som Flyvemaskinerne anbringes i.

Det har i den sidste Tid været under Overvejelse blandt Repræsentanter for Postvæsenet og Repræsentanter for de militære Etater at tilvejebringe en Flyvervirksomhed, knyttet ogsaa til Postvæsenet, at anvende den i Posttrafikens Tjeneste for de større Afstande her i Danmark. Undersøgelserne paa dette Omraade og de Overvejelser, Regeringen og de paagældende Myndigheder har anstillet, er imidlertid endnu i dette Øjeblik kun i deres Begyndelse, og jeg skal derfor endnu ikke udtale mig om, hvilke Muligheder der maatte være for at give Flyvervæsenet en særlig praktisk Anvendelse paa dette Omraade.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) knyttede til sine Bemærkninger om Flyvervæsenet den Bemærkning, at Rigsdagen kun i mindre Grad var underrettet om, hvad der foregik i denne Henseende, idet vi jo ikke havde Lovbestemmelser og ikke havde særlige Bevillinger paa Finansloven til de nuværende Anskaffelser. Det ærede Medlem tilføjede, at han ikke bebrejdede mig, at der ikke fandtes Lovbestemmelser derom, og vi er sikkert ganske enige i Opfattelsen paa dette Omraade. Flyvervæsenet begyndte herhjemme i 1911 ved Hæren og Flaaden, uden at der paa det Tidspunkt blev truffet nogen Art af Lovbestemmelse derom. Det er udviklet under de nuværende Forhold ud fra de almindelige Synspunkter, som jeg har angivet bl. a. overfor Rigsdagen i det lukkede Møde i Oktober 1915; men der vil sikkert være fuld Enighed om, at en Genemførelse af Lovbestemmelser paa Flyvervæsenets Omraade under de nuværende Forhold ikke vil kunne ventes, at det ikke vil være venteligt, at man fra nogen Side, kunde jeg næsten være tilbøjelig til at tro, her i Rigsdagen vil træffe Beslutninger paa dette Omraade, som maatte foregribe en kommende Ordning, og det vil jo Lovbestemmelser paa et saadant Omraade alle Dage i betydelig Grad komme til at gøre. Men naar vi er enige derom, saa forekommer det mig rigtigt nok, at det ærede Medlem ingenlunde har Ret i deraf at drage den Slutning, at Rigsdagen ikke har Adgang til fuldgyldig og al ønskelig Oplysning paa dette Omraade. Vi har jo i Øjeblikket en særlig Institution, om jeg saa maa sige, til at holde Rigsdagens forskel-

lige Grupper underrettet om, hvad der foregaar, idet vi har Repræsentanter for de forskellige Partier i Ministeriet, bortset i Øjeblikket fra det konservative Folkeparti, men desuden foregaar der meget hyppigt Forhandling mellem Forsvarsministeren ligesom mellem andre Ministre og Finansudvalget. Jeg har Gang paa Gang forelagt Oplysninger om alle Forhold, som det forekom mig i det givne Øjeblik, der var Grund til at give særlige Oplysninger om, og har hver Gang stillet mig til Raadighed for enhver Art af Spørgsmaal fra Finansudvalgenes Side. Der er derfor den fuldeste Adgang for Rigsdagen til i alle Enkeltheder, som overhovedet med Rimelighed kan oplyses fra Ministeriets Side, at følge alt, hvad der foregaar, baade med Hensyn til Flyvervæsenet og med Hensyn til alle mulige andre Anskaffelser og Foranstaltninger paa det militære Omraade som paa andre Omraader.

Jeg har endnu med Hensyn til denne Sag et Par Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss). Det ærede Medlem kom med forskellige Udtalelser om det private Initiativ og Statsvirksomhederne, og i Tilknytning dertil nævnedes han, vel halvt i Forbigaaende, ogsaa Flyvervæsenet og brugte om det den Vending, at man ved den senere Tids Begivenheder maatte have faaet det Indtryk, at der raadede et Dilettanteri i Behandlingen af disse Spørgsmaal, der havde givet sig Udtryk i disse beklagelige Ulykkestilfælde; saaledes forstod jeg i hvert Tilfælde det ærede Medlems Udtalelse. Denne Opfattelse er, som det fremgaar af, hvad jeg før har sagt, ikke holdbar, og det ærede Medlem fremsatte den jo ogsaa mere i Almindelighed uden at knytte den til bestemte Oplysninger eller til bestemt Viden om enkelte Tilfælde. Men naar den fremsættes saaledes, kan det ikke undgaas, at den kommer til at virke uretfærdigt overfor de paagældende Embedsmænd. Jeg har allerede understreget, at disse Embedsmænd er de teknisk dygtigste Mænd, som staar til Statens Raadighed, og der er ikke fjerneste Grund til at tro, at den private Industri paa noget Omraade i denne Sammenhæng, i Forbindelse med Flyvervæsenet, skulde raade over tekniske Dygtigheder, der var bedre udstyrede og mindre Dilettanter end dem, der nu dels ved Orlogsværftet og dels ved Hærens tekniske Værksteder i de sidste Aar har arbejdet med disse Spørgsmaal. Den private Industri